

3 (Sem-3/CBCS) PHI HC 2

2 0 2 4

PHILOSOPHY (Honours Core)

Paper : PHI-HC-3026

(Indian Philosophy—II)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) Sāṃkhya Philosophy believes in how many
Ultimate Realities?

সাংখ্য দৰ্শনে কিমানটা পৰম সত্তাত বিশ্বাস কৰে ?

- (b) What is the first evolute of the evolution of
Prakṛti?

প্ৰকৃতিৰ ক্ৰমবিকাশৰ প্ৰথম উপাদান কি ?

(2)

- (c) Mention the theory of causation on which the doctrine of Prakṛti depends in Sāṃkhya Philosophy.

সাংখ্য দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি তত্ত্ব কোনটো কাৰ্যকাৰণ মতবাদৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল, উল্লেখ কৰা।

- (d) There are four / five / three parts in Prāṇāyāma.

(Choose the correct answer)

প্ৰাণায়ামত চাৰিটা / পাঁচটা / তিনিটা অংগ আছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) Mention any one kind of Cittavṛtti as classified in Yoga Psychology.

যোগ মনস্তত্ত্বত ভাগ কৰা অনুযায়ী যি কোনো এক প্ৰকাৰৰ চিন্তাবৃত্তি উল্লেখ কৰা।

- (f) The theory of illusion in Nyāya Philosophy is called _____.

(Fill in the blank)

ন্যায় দৰ্শনৰ ভ্ৰমতত্ত্বক _____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (g) What is Prāgabdhāva in Vaiśeṣika Philosophy?

বৈশেষিক দৰ্শনত প্ৰাগভাব কাক বোলে?

(3)

- (h) Who is the propagator of Viparīta Khyātivāda?

বিপৰীত খ্যাতিবাদৰ প্ৰৱৰ্তক কোন?

- (i) Śaṅkarācārya's Brahman is known as Saguṇa Brahman / Nirguṇa Brahman.

(Choose the correct answer)

শংকৰাচাৰ্যৰ ব্ৰহ্মক সগুণ ব্ৰহ্ম / নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম বুলি জনা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (j) What is the meaning of 'Kīrtana' in Śaṅkaradeva's Philosophy?

শংকৰদেৱৰ দৰ্শনত 'কীৰ্তন'ৰ অৰ্থ কি?

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What are the two theories of causation in Indian Philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত থকা কাৰ্যকাৰণ সম্পৰ্কীয় মতবাদ দুটা কি কি?

- (b) What are the two types of Samādhi in Yoga Philosophy?

যোগ দৰ্শনৰ দুই প্ৰকাৰৰ সমাধি কি কি?

- (c) What is Pakṣadharmatā in Nyāya Philosophy?

ন্যায় দৰ্শনত পক্ষধৰ্মতা মানে কি ?

- (d) What is Rāmānuja's concept of Aprthakasiddhi?

ৰামানুজৰ অপৃথকসিদ্ধিৰ ধাৰণাটো কি ?

- (e) Write two differences between Svārthānumāna and Parārthānumāna.

স্বার্থানুমান আৰু পৰার্থানুমানৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Describe the nature of Puruṣa as stated in Sāṃkhya Philosophy.

সাংখ্য দৰ্শনত উল্লেখ কৰা অনূসৰি পুৰুষৰ স্বৰূপ সম্বন্ধে বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Write a brief note on the five levels of Cittabhūmi in Yoga Philosophy.

যোগ দৰ্শনৰ চিত্তভূমিৰ পাঁচটা স্তৰৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

- (c) Write briefly about Vaiśeṣika category of Sāmānya or Generality.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ সামান্য পদাৰ্থৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (d) Write a short note on Mīmāṃsā theory of Viparīta-Khyātivāda.

মীমাংসা দৰ্শনৰ বিপৰীত খ্যাতিবাদ তত্ত্বটোৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

- (e) Explain briefly the concept of Śravaṇa Bhakti in Śaṅkaradeva's Philosophy.

শংকৰদেৱৰ দৰ্শনত শ্ৰৱণ ভক্তিৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Describe briefly the stages of Laukika Pratyakṣa.

লৌকিক প্ৰত্যক্ষৰ স্তৰসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is Prakṛti in Sāṃkhya Philosophy? Discuss five proofs for the existence of Prakṛti.

সাংখ্য দৰ্শনত প্ৰকৃতি মানে কি ? প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধে পাঁচটা প্ৰমাণ আলোচনা কৰা।

- (b) Explain the Eight-fold Path for Cittavṛtti Nirodha in Yoga Philosophy.

যোগ দৰ্শনৰ চিত্তবৃত্তি নিৰোধ-বিষয়ক অষ্টাংগিক মার্গ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) What is inference in Nyāya Philosophy? Explain the different classifications of inference.

2+8=10

ন্যায় দৰ্শনত অনুমান কাক বোলে? অনুমানৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীবিভাগ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) How does Vaiśeṣika system explain the origin of the World by Atomism? Discuss.

বৈশেষিক সম্প্ৰদায়ে পৰমাণুবাদৰ সহায়ত কেনেদৰে জগতৰ উৎপত্তিৰ ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা।

- (e) What is Prāmāṇyavāda? Explain Mīmāṃsā theory of Svataḥ-prāmāṇyavāda and Parataḥ-prāmāṇyavāda.

2+8=10

প্ৰামাণ্যবাদ মানে কি? মীমাংসা দৰ্শনৰ স্বতঃপ্ৰামাণ্যবাদ আৰু পৰতঃ-প্ৰামাণ্যবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) How does Śāṅkarācārya, explain the concept of 'Ātman' or Self? Elaborate.

শংকৰাচাৰ্য্যই 'আত্মা'ৰ ধাৰণাটো কি ধৰণে ব্যাখ্যা কৰিছে? বহুলাই লিখা।

- (g) How does Rāmānuja explain the relation of Brahman and Jīva? Discuss.

ৰামানুজ ব্ৰহ্ম আৰু জীবৰ সম্বন্ধ কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা।

- (h) What is Neo-vaishṇavism? What are the characteristics of Neo-vaishṇavism of Śāṅkaradeva? Explain.

2+8=10

নৱ-বৈষ্ণৱবাদ কাক বোলে? শংকৰদেৱৰ নৱ-বৈষ্ণৱবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

★★★